

บรรณาธิการ

มองปัญหาสิ่งแวดล้อมจากทรัตนะทางสังคม

ในบรรยายกาศของประเทศไทยกำลังพัฒนา การมองปัญหาต่าง ๆ ที่ปรากฏในกระแสชีวิตประจำวัน มักมีแนวโน้มมุ่งเน้นเห็นได้แต่ภาพเฉพาะหน้าอย่างเด่นชัดมาก ซึ่งนอกจากผลการแก้ไข ทำให้ไม่ได้ผลจริงจังแล้ว ยังเป็นการสั่งสมปัญหาไว้ลึกซึ้ง ทำให้รุนแรงยิ่งขึ้นในอนาคต ด้วย

ทั้ง ๆ ที่ในกระแสบรรยายกาศที่ได้มีการประรากเป็นครั้งคราวว่า ปัญหาต่าง ๆ เป็นสิ่งเกิดจากคนทั้งสิ้น การแก้ไขต้องคิดแก้ที่คน แต่จากการการปฏิบัติจริง ก็ยังสะท้อนให้เห็นว่า มิได้มุ่งพิจารณาปัญหาที่คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถึงเงื่อนไขที่อยู่ในรากฐานจริง ซึ่งเป็นเหตุให้คนทำลายสิ่งแวดล้อม

แม้ปัจจุบันนี้ การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มเสื่อมโทรมยิ่งขึ้น จะได้ส่งผล กระทบทำให้มนุษย์รู้สึกเดือดร้อน แต่เนื่องจากหลักความจริงประการหนึ่งที่ว่า มนุษย์ แต่ละชีวิตที่มีกระแสการเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องกันมาและอยู่ร่วมกันต่างกับปรากฏภูภาคฐานจิตใจ ที่นลึก กว้างแแคบ ไม่เท่ากัน และยังมีลักษณะของเงื่อนไขแตกต่างกันด้วย ดังนั้นการแสดงออก ของแต่ละคนจึงแตกต่างกันไป

บุคคลใดมีรากฐานจริงของความเป็นมนุษย์ หันลงได้ถึงหลักธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง ยอมแสดงความรับผิดชอบออกจากใจจริง แต่บุคคลใดที่รากฐานตนเองคงอยู่ในสภาพตื้นเขิน ยอมยังคงละเว้นไม่ได้ที่จะใช้สถานการณ์เช่นนี้เป็นโอกาสแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน จากเพื่อนมนุษย์ ที่กำลังรู้สึกเดือดร้อน ไม่มากก็น้อย

มีปัญหาสำคัญประเด็นหนึ่ง ที่นำสู่ใจนำมายังภาษาคันนาเหตุผล กล่าวคือ ในกระแสสังคมของประเทศไทยกำลังพัฒนาโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งประเทศไทยกลุ่มนี้อยู่ในแบบเส้นศูนย์สูตรของโลก ที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์อยู่ในเขตต้อน ซึ่งในความรู้สึกของมนุษย์เห็นว่า เป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ ด้วยทรัพยากรธรรมชาตินานาชนิดอันล้วนเป็นสิ่งปราบนาของชนทุกชาติทุกภาษาจากทุกมุมโลก

จากอตีตสู่ปัจจุบัน สะท้อนให้เราเห็นภาพได้เด่นชัดยิ่งขึ้นว่า กระแสภายในกลุ่มประเทศ ดังกล่าว มีการมองปัญหาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนกำหนดวิถีทางและ วิธีการแก้ไข

ด้วยทรอคนะที่มุ่งไปยังด้านเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิถีทางการมองจากคนในกลุ่มซึ่งเข้าสู่ระบบอาชญาบริหารและจัดการ

มีจำนวนไม่นานนักและเป็นกลุ่มนบุคคลซึ่งอยู่บนฐานอิสระ ที่มองด้วยทรอคนะซึ่งให้หลักสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เป็นฐานสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมองจากด้านดังกล่าว หากบุคคลผู้มีภารกิจปลодจากภาวะบูรณะด้วยอิทธิพลของรูปแบบ ย่อมสามารถผ่านเข้าถึงภาพที่เป็นแก่นแท้ของปัญหาได้ไม่ยาก

หากเรายินยอมเข้าหลักความจริงที่ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาประการหนึ่ง ขึ้นมาใช้เพื่อการพิจารณาคือ “การเปลี่ยนแปลงของสิ่งทั้งหลายทั้งมวล ที่มีกระแสสัมพันธ์ สิ่งซึ่งกันและกันกับวิถีชีวิตมนุษย์ ล้วนมีเหตุมีผลร่วมกันกำหนดวิถีชีวิตมนุษย์ด้วยกันทั้งล้วนกัน อีกด้านหนึ่ง มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีผลกำหนดวิถีการเปลี่ยนแปลงของสิ่งทั้งหลายเหล่านั้นด้วย”

หากหันกลับไปพิจารณาสู่อดีต จะพบว่ามนุษย์เป็นลักษณะหนึ่งของชีวิต ที่ก่อภัยเนิดมา จากระบบการเปลี่ยนแปลงในกระแสร์รวมชาติโดยมีภัยความจริงเป็นพื้นฐานกำหนด ดังนั้นเราจึง สามารถสรุปได้ในขั้นนี้ ด้วยความเชื่อมั่นอย่างชัดเจนว่า ชีวิตมนุษย์ทั้งหลายต่างก็เป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการแสวงหาในระหว่างการรวมชาติ

หากมีโอกาสความมุ่งศึกษาและทำความเข้าใจเรื่องราวของมนุษย์ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น “ถ้าเพียง กล่าวว่า มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิต มีจิตใจ หรือมีอินไดตามมาอีกต่อไป จะจะเป็นเรื่องผิวนอกเงินไป สำหรับการนำมำกำหนดคำจำกัดความของมนุษย์ให้กระจ่างชัด”

โดยเหตุที่องค์ประกอบของมนุษย์นั้น หากมองด้วยทิคทางจากภายนอกเข้ามาอาจรู้สึกว่า มีสิ่งสำคัญอยู่สองส่วนคือ ร่างกายและจิตใจ แต่ถ้ามองจากมนุษย์แต่ละคนออกไปสู่บรรยายกาศที่มี สิ่งต่าง ๆ ชีวิตต่าง ๆ ปรากฏหลากหลายลักษณะ และมีบทบาทเปลี่ยนแปลงอยู่ภายนอกให้ สัมผัสได้รู้สึกได้ บุคคลผู้ที่รู้และเข้าถึงตนเองได้แล้วยอมรู้ได้ว่า “แต่ละคนรวมทั้งตน เป็นส่วนหนึ่ง ของระบบภายในกระบวนการแสวงหา

อนึ่งในเมื่อมนุษย์แต่ละชีวิตหากใช้ดำรงวิถีทางอยู่อย่างใดเดี๋ยวไม่ หากมีการอยู่ร่วมกัน และมีเหตุมีผลสัมพันธ์ซึ่งกันและกันค่า่่งปฎิเศษมีได้ ดังนั้นสิ่งหนึ่งซึ่งแต่ละคนควร กระหน่ำถึงได้อยู่เสมอ ก็คือ “มนุษย์แต่ละคนต่างก็เป็นปัจจัยสิ่งแวดล้อมแก่กันและกันเป็น ธรรมชาติ จึงมีเหตุมีผลสืบเนื่องกัน การรู้หน้าที่ที่พึงปฏิบัติแก่กันด้วยความเข้าใจและจริงใจ ต่อกัน โดยถือเป็นสัจธรรมของชีวิตแต่ละคน”

อนึ่ง โครงข้อซึ่งให้เห็นถึงความจริงซึ่งเป็นพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม คือ “วิถีทางดำเนินชีวิตของมนุษย์แต่ละคน ที่ใช้โอกาสสัมผัสถกบูรปักษณะและสภาพที่ หลากหลาย รวมถึงกรรมและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ และปัญหาจากเงื่อนไขของ สิ่งเหล่านั้น จากการปฏิบัติจริงซึ่งถือเป็นสื่อที่แท้จริงของการเรียนรู้ ย่อมมีเหตุมีผลกำหนด

วิถีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดของมนุษย์ กับอีกด้านหนึ่ง แนวคิดซึ่งแฝงไว้ด้วยเงื่อนไขที่เป็นสิ่งมีเหตุมีผลกำหนดลักษณะและทิศทางการปฏิบัติของมนุษย์ด้วย”

เราจึงถือว่าทั้งสองด้านดังกล่าว เป็นสิ่งปราภูมิอยู่ในกระแสวัฒนาการ ที่มีเหตุมีผลถึงวิถีการเปลี่ยนแปลงของชีวิตมนุษย์องค์และสิ่งแวดล้อม การนั่งเอนไปสู่เหตุและผลที่มุ่งทิศทางสู่การสร้างสรรค์หรือทำลาย ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่า วิถีการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์แต่ละคนที่เดินโดยขึ้นมา มีอิสระภาพในการเรียนรู้จากของจริงเพื่อรักษาตัวในองค์ความรู้ได้ให้อยู่ยิ่ง มีเหตุมีผลได้เด่นชัดเพียงใดประการหนึ่งกับอีกด้านหนึ่ง ตนเองสามารถให้โอกาสแนวคิดและการปฏิบัติหมุนเวียนซึ่งกันและกันได้อよ่างคล่องตัวอีกประการหนึ่ง

ผลจากการแสดงดังกล่าว กับการรู้ได้เข้าถึงได้ซึ่งเหตุและผลที่แท้จริง ย่อมนำไปสู่การนำใช้ประโยชน์ โดยรู้ได้ว่า เมื่อใดควรนำด้านใดออกมายาให้ปะโยชน์ก่อน อย่างสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของกรณีซึ่งปราภูมิอยู่ภายนอกและเป็นไปอย่างมากของเจตนาภรณ์

อนึ่ง สิ่งแวดล้อมทั้งหลายที่ปราภูมิเปลี่ยนแปลงร่วมกันและให้มุษย์บุคคลได้บุคคลหนึ่งสัมผัสได้นั้นจริงๆ แล้วก็หาใช่มีเหตุมีผลสนองประโยชน์แก่ตนในด้านร่างกายซึ่งเป็นวัตถุ เช่นที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยาภัชารโคร แม้สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง ผู้ให้การจุนเจื่อเกื้อภูมิลั่นวัตถุฯ จัดยั่งๆ กัน ท่านนั้น หากสังสั�องซึ่งการถือว่า มีอิทธิพลและพลังสำคัญกว่าก็คือ ด้านที่ส่งผลสัมผัสได้ถึงจิตใจซึ่งเป็นรากฐานที่วิถี ซึ่งมีอิทธิพลกำหนดแนวทางของการพัฒนาความคิด และวิถีการปฏิบัติของมนุษย์ให้มุ่งสร้างสรรค์หรือมุ่งทำลายได้ทุกสิ่งทุกอย่าง

เมื่อพิจารณาได้ลึกซึ้งถึงรากฐานธรรมชาติของมนุษย์ที่เกิดมาจะพบว่า หากได้รับโอกาสให้สามารถปฏิบัติในสิ่งซึ่งแต่ละคนมีความรักความสนใจ สิ่งใดก็ตาม ที่เป็นเงื่อนไขปราภูมิในกระแสจิตวิญญาณตนของอย่างอิสระ ย่อมมีความหวังที่จะسانวิถีทางสู่การสร้างสรรค์ได้อย่างจริงจัง กับอีกด้านหนึ่งก็ได้มาซึ่งการเรียนรู้ถึงสัจธรรมหรือเหตุและผล ซึ่งมีสมดุลระหว่างกันและกันทั้งสองด้าน อันพึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์สู่การสร้างสรรค์ได้ทุกๆ เรื่อง

ธรรมชาติของมนุษย์ที่เริ่มต้นเกิดมา รากฐานจิตใจจะเน้นอยู่กับด้านวัตถุก่อนอื่น ทั้นนี้ก็เพื่อให้ร่างกายสามารถอยู่รอดได้เป็นประการแรก หากการเจริญเติบโตได้รับโอกาสจากอำนาจซึ่งอยู่เหนือกว่า สามารถเรียนรู้จากสภาพสิ่งทั้งหมดที่เป็นพนาณจริงได้ต่อต้านคิสระ ชีวิตย่อมมีกระแสภายในรากฐานที่ได้รับการฝึกฝนให้สามารถหยั่งรู้ถึงเหตุและผล ซึ่งมีสมดุลระหว่างกันและกันทั้งสองด้าน เพื่อกันนำไปใช้กำหนดแนวทางปฏิบัติได้อีกด้านหนึ่งด้วย

หากมนุษย์อยู่บนสภาพพื้นฐานดังกล่าว แม้การสร้างความเจริญในด้านวัตถุให้แก่ตนเอง หรือลีบหอดไปถึงลังคม ย่อมจะท้อ倦กระแสซึ่งมีเหตุมีผลสร้างสรรค์เพื่อมนุษย์และลังคมซึ่งตนมีส่วนร่วมรับผิดชอบด้วย

วิถีทางสุ่มความเจริญของแต่ละคน แต่ละชุมชน จนถึงแต่ละประเทศในโลก ย่อมมีทิศทาง มุ่งสู่ภาวะอ่อนน้อมที่สูงยิ่งขึ้นเป็นปัจจัยหลัก และมนุษย์แต่ละคนในชุมชนเดียวกันที่มีการร่วมกันอยู่ ก็พึงจะมีคำนາจมากน้อยไม่เท่ากันเป็นธรรมชาติ นับตั้งแต่ผู้ใหญ่กว่ากันผู้เยาว์กว่า ไปจนถึงผู้มี อ่อนน้ำใจในการบริหารและจัดการที่เหนือกว่า กับผู้ซึ่งอยู่ใต้อำนาจตามระดับขั้นตอนก็ตี แม้ ระหว่างผู้มีอำนาจในด้านวัฒนธรรมที่ใช้อำนาจความชอบด้วยสถาบันให้แก่การดำเนินชีวิต กับผู้ที่ชีวิต ตกอยู่ในสภาพที่ด้อยกว่า ซึ่งจะพบเห็นกันได้ทั่วๆ ไปเป็นคนกลุ่มใหญ่ในประเทศกำลังพัฒนา และสะท้อนภาพปัญหาซึ่งว่ากระหงคนซึ่งอยู่ต่างขั้นกันตั้งก้าว ก้าว

หากวิธีชีวิตคนผู้อยู่ในสภาพที่ถืออ่อนน้อมเหนือกว่า มีความเจริญสืกซึ่งยิ่งขึ้นด้วยรากฐาน จิตใจตามขั้นตอนที่มีเหตุมีผล ย่อมมีความพร้อมทุกขณะในการใช้วิถีอ่อนน้อม เน้นให้โอกาสแก่ ชีวิตเพื่อนมนุษย์ซึ่งยังคงด้อยกว่าตน ได้สามารถเจริญสู่วิถีทาง ที่เรียนรู้และสร้างคุณค่าแก่ตนเอง จากรากฐานจริง และมีบทบาทเสริมสร้างให้สังคมสามารถสืบทอดสาระสำคัญสู่การสร้างสรรค์ ความเจริญได้อย่างจริงจังด้วย

และบนหลักการพื้นฐานเดียวกัน หากมองผู้ประเทศต่างๆ ที่ดำเนินวิถีทางอยู่ในโลก ร่วมกัน ซึ่งหากมองผูกติดกันหนึ่ง ย่อมตระหนักได้ว่า จะอยู่ในโลกเพียงประเทศเดียวไม่ได้ แม้ว่าแต่ละประเทศจะมีระดับอ่อนน้อมแตกต่างกันไป สุดแล้วแต่ว่าประเทศไหนจะมีโอกาส ก้าวหน้าไปก่อนและเป็นผู้นำอ่อนน้อมกว่าจัดการของการเปลี่ยนแปลงก้าวตาม ยังมีอีกด้านหนึ่งซึ่งมี ประเทศที่ด้อยกว่า แต่ในภาพเงื่อนไขที่กล่าวถึงนี้ กลุ่มประเทศดังกล่าวไม่อาจ กลับเป็นเด่นชูน ซึ่งคุณสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งในด้านปริมาณและความหลากหลายที่กว้างขวาง กว่ามาก

หากวิถีการเปลี่ยนแปลงของชีวิตมนุษย์แต่ละคน ของแต่ละชุมชน และของแต่ละ ประเทศ โดยเฉพาะในด้านที่ถืออ่อนน้อมเหนือกว่า มุ่งกระแสอ่อนน้อมสู่ทิศทางที่ให้ความสำคัญ และถ่ายทอดกระแสในด้านมนุษยธรรมสู่ด้านที่ด้อยกว่าให้มีโอกาสคิดและปฏิบูรณ์ติการในการเรียนรู้ และสร้างสรรค์บนรากฐานธรรมชาติของแต่ละคนอย่างอิสระ กระแสที่มุ่งทำลายธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทุกรูปแบบ โดยกลุ่มคนซึ่งสภาพชีวิตยังตกอยู่ในภาวะด้อยกว่าอยู่รับเปลี่ยน ตัวเองมาเป็นกระแสซึ่งมุ่งอนุรักษ์เพื่อใช้เป็นฐานรองรับการพัฒนานำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างจริงจัง

การพัฒนาจึงจะสมควรเรียกได้อย่างภาควิชานี้ เป็นการพัฒนาที่แท้จริง หาใช่เพียงภาพ สะท้อนที่ทำให้เห็นได้ว่า มีความหมายแต่ก่อสร้างวัตถุเท่านั้นไป

ปัจจุบันนี้ในบรรยายกาศสังคมของประเทศกำลังพัฒนาได้สะท้อนภาพวิถีการเปลี่ยนแปลง ที่มาถึงขั้นซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่า มุ่งกระแสสู่คนละทิศทาง จนถึงมีซึ่งว่างที่ส่งผลกระทบรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านที่มุ่งพัฒนาซึ่งแม้ว่ามีการนำเข้าต้านคนอุรักษ์มาคิดร่วมวางแผนด้วย แต่ก็ สะท้อนภาพกระแสที่มองข้ามความสำคัญของการเน้นวิถีชีวิตและคุณค่าความเป็นมนุษย์ของ

คนห้องถีน ซึ่งนับวันประเดิมนี้จะยิ่งห่างมากขึ้น หากกลับมีลักษณะที่มุ่งมองไปยังด้านรูปวัตถุที่อยู่บนฐานเทคโนโลยีอันเป็นเพียงสิ่งประดิษฐ์

หรือแม้มองธรรมชาติก็มีแนวโน้มมุ่งมองไปยังด้านวัตถุ ซึ่งอยู่ภายนอกกระแสชีวิตคนอย่างเด่นชัดความจริงแล้ว ธรรมชาติได้กำหนดให้วิถีชีวิตคนห้องถีนได้เจริญขึ้นมาด้วยมีรากฐานจิตใจตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษณ์ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งอยู่กับห้องถีนเป็นหน้าที่หลักรวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประจำห้องถีนด้วย

ผลจากการเกิดซ่องว่างกว้างมากขึ้นก็คือ ทำให้กระแสการอนุรักษ์ซึ่งมีระบบจังหวัดทำลายและชีวิตคนห้องถีนต้องสูญเสียคุณค่าที่แท้จริงลึกซึ้งยิ่งขึ้นไปเรื่อยๆ

ดังได้กล่าวไว้แต่เริ่มแรกแล้วว่า มนุษย์ที่อยู่ร่วมกัน ดำเนินวิถีชีวิตร่วมกัน เป็นสิ่งแวดล้อมแก่กันและกันในขั้นพื้นฐาน โดยเหตุที่มนุษย์มีเงื่อนไขที่กำหนดกระแทกทำลายหรือสร้างสรรค์อยู่ในรากฐานตนเอง ดังนั้นการที่มนุษย์ทำลายเพื่อมนุษย์ด้วยกันจึงควรถือเป็นลักษณะการทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดด้วยทางของกระแสที่นำไปสู่การทำลายสิ่งแวดล้อมในลักษณะอื่นๆ อย่างเป็นระบบ ดังเช่นที่เห็นได้ชัดเจนในปัจจุบัน

เพื่อให้สามารถเห็นภาพปัญหาได้ทั้งระบบ และลึกซึ้งยิ่งกว่า จึงขอให้หันกลับไปพิจารณาทบทวนสู่ประวัติศาสตร์ที่เป็นมาแล้ว สถาบันศูนย์สุคตรของโลกซึ่งพื้นฐานทางภูมิศาสตร์ได้กำหนดตัวเองให้เป็นเขตต้อน และเป็นแหล่งซึ่งมีสิ่งธรรมชาติที่หลากหลายด้วยรูปลักษณะมากที่สุด ทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตซึ่งรวมกระแสการเปลี่ยนแปลงกันอยู่อย่างเสริมสร้างพื้นฐานให้แก่กันและกัน ซึ่งในกระแสความรู้สึกนิยมคิดของมนุษย์ ที่อาศัยอยู่ในทุกแหล่งความแตกต่างด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ของโลก มุ่งมองมาอย่างสนใจอย่างมาก โดยที่เรียกสิ่งที่หลากหลายเหล่านี้ว่า “ทรัพยากรธรรมชาติ” ซึ่งในแหล่งนี้เองก็มีมนุษยชาติซึ่งมีรากฐานอยู่กับห้องถีน กระจายร่วมอยู่ในระบบด้วย

ภาพที่สะท้อนเงื่อนไขสัจธรรมประเดิมนี้ก็คือ คนซึ่งมีรากฐานชีวิตอยู่ต่างหากทางภูมิศาสตร์และต่างถิ่น มีความกระตือรือร้นอย่างได้อยู่ในรากฐาน ส่วนคนห้องถีนเองกลับแหงไว้ด้วยกระแสความเคยชิน ทำให้เจือยชาต่อสิ่งซึ่งตนเองมีอยู่ ตักยภาพที่แตกต่างกันซึ่งถูกกำหนดโดยเงื่อนไขภายในรากฐานตั้งก่อน ได้เคลื่อนยายให้คนต่างถิ่นเข้ามาค้นหาพร้อมกับใช้เทคโนโลยีซึ่งฝ่ายตนประดิษฐ์ขึ้นจากการนำเสนอวัตถุธรรมชาติมาใช้ นำตนเองข้ามถิ่นเข้ามายกระทำการเพื่อให้ได้สิ่งที่ห้องการกลับไป

ไม่เพียงเท่านั้น ยังได้ใช้โอกาสซึ่งฝ่ายตนถือกำนาดที่มีพื้นฐานกระแสการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะของเทคโนโลยีที่สนใจอย่างยิ่งทั้งในด้านความหลากหลายและความสวยงามที่เหนือกว่า เข้ามาเผยแพร่ด้วยกลยุทธ์ทางการเมือง ทำให้คนห้องถีนตกอยู่ในสภาพยึดติดชนิด เป็นการเปลี่ยนจากฐานห้องถีนมาเป็นฐานที่อยู่ในกำมือคนต่างถิ่นลึกซึ้งมากขึ้น ทำลาย

ความรัก ความหวังแห่งและการรู้คุณค่าทรัพยากรและกระแสวัฒนธรรมที่ควรเมื่อยู่ในราภูมิ ตามของ และเปลี่ยนแปลงมาสู่ความรุนแรง สูญเสียมากขึ้น

วิธีการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศต่างๆ ในเหตุการณ์ทางโลกฯ จึงไม่เพียงยกแก่การปรับเปลี่ยน หากยังมีการสนับสนุนและต่อเนื่องกันมาด้วยแนวโน้มที่รุนแรง และลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อกระแสการทำลายราภูมิความเป็นมนุษย์ ได้แทรกซึมเข้าสู่ระบบการจัดการศึกษา ซึ่งมีการผลิตคนเข้าสู่ระบบอาชญาบริหารและจัดการทรัพยากรเน้นทรัพยากรณ์ ค่านิยมห้องถินก็ถูกกำหนดให้ปรับเปลี่ยนทิศทางไปสู่กระบวนการเชิงรุนแรง ความต้องการของชนต่างกันต่างวัดน้ำนมลิกซึ่งยิ่งขึ้น

ในช่วงหลังๆ แม้ว่าจะมีความพยายามกันอย่างเด็ดขาดว่า การพัฒนาการศึกษาและงานอาชีพของประเทศที่อยู่ในพื้นฐานของสภากาชาดทำลังพัฒนาหลายประเทศ มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น แต่หากสามารถมองผ่านเข้าด้านในของระบบและโครงสร้างจะพบว่า ยังมีทิศทางกระแซที่มุ่งสนองประโยชน์แก่ชนต่างดันต่างชาติ อยู่เหนือกระแสที่สนใจคนห้องถิน และยังมีความลับซับซ้อนด้วยภาวะเหลื่อมล้ำของอิทธิพลอำนาจยิ่งขึ้นไปอีก การจะปรับเปลี่ยนทิศทางของกระแสพื้นฐานให้มุ่งหักกลับมาสนใจประโยชน์แก่ทุกคนและชุมชนห้องถิน ให้เป็นระบบที่ชوبด้วยเหตุผลผลลัพธ์ได้อย่างจริงจัง จึงคงคงเป็นเพียงความหวังเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ที่มาของความเจริญในด้านรูปแบบมีมากขึ้น อำนาจและอัตลักษณ์ความรุนแรง ในการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นฐานจริงของชีวิตการดำรงอยู่ของตนเอง ก็ยังทิวความรุนแรง และสถานะตนเองออกนำไปเป็นระบบที่ครอบคลุมทั้งกระบวนการ การ แม้การทำลายชุมชนห้องถินด้วยการใช้อำนาจปฏิรูประหาร ซึ่งเป็นผลพวงมาจากกระบวนการที่มุ่งเน้นพื้นฐานกระแสหนึ่งด้วย เนื่องจากระบบธรรมชาติของมนุษย์เป็นกระบวนการที่สิ่งแวดล้อมจะต้องพึ่งพา ที่กำหนดกระบวนการเปลี่ยนแปลงทุกสิ่งทุกอย่างภายใต้ที่ขึ้นของภาวะบริหารและการจัดการโดยคนด้วยกันเอง

เราจะเดินสำคัญซึ่งอยู่หินอกมาตั้งเป็นคำเตือนแก่กว่า เหตุใดกระแสภัยในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาซึ่งเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ จึงมองปัญหาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยทรรศนะที่มุ่งเน้นด้านเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อกระแสการมอง มาจากคนในกลุ่มที่เข้าสู่ระบบอำนาจบริหารและจัดการ จึงสะท้อนค่าตอบที่เด่นชัดด้วยประการตั้งกล่าวแล้ว

และจากอิทธิพลของกระแส ที่เข้าไปแผงอยู่ในราภูมิคน ยังกำหนดให้เน้นการให้อำนาจที่มุ่งทิศทางจากไปสู่ล่าง บังคับเพื่อร่วมห้องถินร่วมชาติ โดยที่เชื่อว่าคือวิถีทางของการแก้ไขปัญหาที่ได้ผลซึ่งจริงๆ แล้ว กลับเป็นลิ่งสวนทิศทางและเพิ่มอัตราเร่งของกระแสการทำลายยิ่งขึ้นไปอีก เนื่องจากเป็นการเพิ่มกระแสทำลายความรักความผูกพัน และความรับผิดชอบ

ของคนห้องถินแต่ละคน ซึ่งก็อเป็นกระแสดอนุรักษ์ที่แท้จริง ซึ่งจากอดีตถึงปัจจุบันได้สูญเสียไปมากแล้ว ให้ประสบกับภาวะสูญเสียหนักขึ้นไปอีก

โดยหลักธรรมชาติซึ่งถือเป็นสังคมธรรมะดับพื้นฐานของการแสวงที่ปรากวุคธ์ในศีวิตมนุษย์ แต่ละคนนั้น กระแสดังกล่าวคงไม่ได้อยู่เสมอ จะหวนพิเศษทางกลับคืนสู่อภิเทหายานี้ได้ก็ต่อเมื่อ สภาพการเปลี่ยนแปลงได้เป็นไปจนถึงจุดนึง อันเป็นจุดที่สุดของสิ่งต่างๆ ที่ปรากว่ามันอยู่ในกระบวนการอำนวยที่กำหนดไว้ทางนั้นทำให้ออกด้านหนึ่งไม่อาจทนรับไม่ไหวกต่อไปได้อีกแล้ว ซึ่งไม่มีบุคคลใดจะสามารถบอกได้นอกจากเมื่อถึงจุดนั้น สังคมบนพื้นฐานร่วมของทั้งสองด้าน จะเป็นสิ่งบอกตัวยของจริงเท่านั้น

และเมื่อถึงจุดนั้น สังคมย่อมต้องพบกับความเสียหายของสิ่งต่างๆ ที่ไร้ภูมิฐานในระบบแม้อาจต้องสูญเสียชีวิตคนห้องถินอย่างไม่เลือกพากเพียกกลุ่มได้.

ระพี สาคริก*

*ศาสตราจารย์, อธิบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์